

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1
Participatory Administration Affecting Teachers' Learning Management
Efficiency in Schools Under Chachoengsao Primary Educational Service
Area Office 1

หทัยกานต์ ดีประเสริฐ
Hathaikarn Deeprasert
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
Rajabhat Rajanagarindra University

Received: February 28, 2023 Revised: August 15, 2023 Accepted: November 9, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ระดับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วม กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน และศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ด้านการสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ด้านการแสดงความใส่ใจในงานการสอน และด้านการสร้างความชัดเจนใน บทเรียน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วม กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) การบริหารแบบมี ส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนน มาตรฐาน ได้ คือ $Z'Y = .151X3 - .210X2 + .272X4 + .229X5 + .221X1$

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, ประสิทธิภาพ, การจัดการเรียนรู้

Abstract

The purposes of this research were to study 1) levels of participatory administration; 2) levels of teachers' learning management efficiency in schools; 3) the relationship between participatory administration and teachers' learning management efficiency in schools; and 4) participatory administration affecting teachers' learning management efficiency in schools under Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1. The sample was 320 school administrators and teachers. The instrument used for collecting data was a questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation and stepwise multiple regression analysis.

The research results were as follows:

1) The overall level of participatory administration was high, with the following mean scores ranking from high to low: participation in operation, participation in evaluation, participation in benefits, participation in planning, and participation in decision.

2) The overall level of teachers' learning management efficiency in schools was high, with the following mean scores ranking from high to low: student success promotion, various teaching activities creation, teaching attention, and obvious lesson creation.

3) The relationship between participatory administration and teachers' learning management efficiency in schools was high positive with the statistical significance of .01.

4) The participatory administration in terms of participation in operation, participation in evaluation, participation in benefits, participation in planning, and participation in decision affected teachers' learning management efficiency in schools under Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1, with a statistical significance of .01. It could be written in the predictive equation form of the standard score as follows: $Z'Y = .151X_3 - .210X_2 + .272X_4 + .229X_5 + .221X_1$.

Keywords: Participatory Administration, Management Efficiency in Schools, Teachers' Learning

บทนำ

การศึกษาเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม การจัดการศึกษาไทยในยุคปัจจุบันตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวดที่ 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 ได้กำหนดไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแล และพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่งเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน

เข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วยรัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษา ดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560, หน้า 14-15) จากรัฐธรรมนูญดังกล่าวทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 และฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 หมวด 1 มาตรา 6 ระบุการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563, หน้า 4) สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ 2560 - 2579 ที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ พัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 4 “ข้าราชการครู” หมายความว่า ผู้ที่ประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563, หน้า 67) การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นขั้นตอนที่ครูจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียน และประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง (ทิตินา แคมมณี, 2555, หน้า 120) ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพ ควรประกอบด้วยความแตกต่างของผู้เรียน ทักษะ ความรู้ความฉลาด อารมณ์วิธีการเรียนรู้ เพศ และอายุหรือพฤติกรรมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ครูจะต้องรู้วิธีการกระตุ้น ให้กำลังใจผู้เรียนอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ให้น่าเรียน และเหมาะต่อการเกิดการเรียนรู้อีกด้วยการวัดประเมินผลซึ่งวิธีการวัดประเมินผลมีหลายวิธี ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ และเนื้อหาของการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สอดคล้องและเหมาะสมเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ (Hoy & Miskel, 2008, pp.187-189)

การจัดการเรียนรู้ของครูมีความสำคัญกับผู้เรียน เป็นขั้นตอนที่ครูจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียน และประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ และมีการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มตัว และได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง (ทิตินา แคมมณี, 2558, หน้า 120) การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพและมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบ

บริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับ พงนิย มั่งคั่ง (2560, หน้า 66) ได้กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือกระบวนการบริหารจัดการที่เปิดโอกาสให้บุคคล หรือกลุ่มบุคคล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานโดยมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนประเมินผล เพื่อบริหารงาน ให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรทำให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความสอดคล้อง และมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ พรณี มนพัทธ์ปริพัตร (2560, หน้า 11) ศึกษาปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่าการสนับสนุนของผู้บริหาร การรับรู้เป้าหมายร่วมกัน การร่วมวางแผน การร่วมตัดสินใจ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การร่วมปฏิบัติงาน และการร่วมรับผิดชอบ ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ได้มุ่งพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ รวมทั้งการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน จากรายงานผลพัฒนาการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ปี 2563 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ เมื่อพิจารณาด้านครูผู้สอน พบประเด็นที่สำคัญว่ามีครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้ครูไม่เข้าใจในเนื้อหาของหลักสูตร ไม่ชัดเจนในบทเรียน ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1, 2563, หน้า 18) จากประเด็นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ของครูส่งผลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและเร่งพัฒนาประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูต่อไป

จากความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมา ผู้วิจัยศึกษาและนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของครูมาเป็นกรอบในการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนที่เกิดจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมอันจะทำให้เกิดคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ปีการศึกษา 2565 ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 138 คน และครู จำนวน 1,699 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,837 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 320 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้ 1) บันทึกเสนอให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด 2) ผู้วิจัยนำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณา เสนอต่อ ผู้อำนวยการกลุ่มผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 ออกหนังสือเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่งผ่านระบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ AMSS+) ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามโดยสแกนคิวอาร์โค้ด ทำแบบสอบถามผ่านทางระบบออนไลน์ เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากโรงเรียน 3) เมื่อได้รับผลการทำแบบสอบถามผ่านทางระบบออนไลน์ แล้วผู้วิจัยจึงตรวจสอบความสมบูรณ์ ในกรณีที่ข้อมูลไม่ครบ ผู้วิจัยติดตามรับแบบสอบถามโดยตรงผ่านระบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ AMSS+) ระหว่างโรงเรียน 4) นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ 5) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและสถิติดังต่อไปนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3) วิเคราะห์ระดับเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) 5) วิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 1 ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise

ผลการวิจัย

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 320 คน เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 68 คน (ร้อยละ 21.25) และเป็นเพศหญิง จำนวน 252 คน (ร้อยละ 78.75) อายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 20-30 ปี จำนวน 74 คน (ร้อยละ 23.13) อายุ 31-40 ปี จำนวน 97 คน (ร้อยละ 30.31) อายุ 41-50 ปี จำนวน 95 คน (ร้อยละ 29.69) และอายุ 51-60 ปี จำนวน 54 คน (ร้อยละ 16.87) วุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 272 คน (ร้อยละ 85.00) ปริญญาโท จำนวน 45 คน (ร้อยละ 14.06) และปริญญาเอก จำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.94) ตำแหน่งหน้าที่ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน (ร้อยละ 7.50) และเป็นครู จำนวน 296 คน (ร้อยละ 92.50) ประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 120 คน (ร้อยละ 37.50) มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 87 คน (ร้อยละ 27.19) มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี จำนวน 46 คน (ร้อยละ 14.37) และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 67 คน (ร้อยละ 20.94)

2) ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

3) ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ด้านการสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ด้านการแสดงความใส่ใจในงานการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ ด้านการสร้างความรู้ความชัดเจนในบทเรียน

4) ผลการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ผลการศึกษาข้อมูลระดับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก ($r_{xy} = .609$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5) ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เรียงลำดับตามอำนาจพยากรณ์จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (x3) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X2) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (X4) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน (X5) และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ .982 ค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R²) เท่ากับ .965 ซึ่งทั้งสองปัจจัยนี้สามารถพยากรณ์ได้ ร้อยละ 96.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และสามารถนำมาเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

$$Y' = a + bx_3 + bx_2 + bx_4 + bx_5 + bx_1$$

$$Y' = .204 + .143X_3 + .184X_2 + .239X_4 + .206X_5 + .184X_1$$

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z'Y = .151X_3 - .210X_2 + .272X_4 + .229X_5 + .221X_1$$

อภิปรายผลการวิจัย

1) จากการวิเคราะห์ระดับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรี แสงอุไร (2559, หน้า 138-139) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ได้ร้อยละ 57.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของอำภา น้อยสนิท (2564, หน้า 102) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) จากการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังจิมา คงโอ (2560, หน้า 58) ได้ศึกษา เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานครพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร กล่อมมะโน (2564, หน้า 124-125) ได้ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3) จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพนี มนพัทธ์ปริพัตร (2560, หน้า 82-83) ได้ทำการศึกษาปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ได้ร้อยละ 96.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) ผู้บริหารควรมีนโยบายในการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพครู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้าง ความชัดเจนในบทเรียน กำหนดจุดประสงค์ในการสอนของเนื้อหาให้ชัดเจนสามารถทดสอบได้ การสร้างนวัตกรรมการสอนที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ และการให้ข้อมูลย้อนกลับนักเรียนทันทีเมื่อพบปัญหา
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในงานของโรงเรียนเพื่อให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2
- 2) ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน
- 3) ควรศึกษาปัจจัยการภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- จตุพล โนมณี. (2562). แนวทางในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาวัฒนธรรมในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุนทรี แสงอุไร. (2559). ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.

- สุภาพร กล่อมมะโน. (2564). **พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 – 2579)**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). **กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด อีเลฟเว่น สตาร์ อินเตอร์เทรต.
- ทิตินา แคมมณี. (2555). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 15)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2558). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 19)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจนีย์ มั่งคั่ง. (2560). **ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการทัศน์ ในการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร.
- พรรณี มนพันธ์ปริพัฒน์. (2560). **ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). **ภาวะผู้นำในองค์การสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. (2563). **แผนพัฒนาการศึกษาประจำปีงบประมาณ 2563 – 2565**. ฉะเชิงเทรา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1.
- อังจิมา คงโอ. (2560). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- อำภา น้อยสนิท. (2564). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2008). **Educational administration: Theory, research and practice (8th ed.)**. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie. R.V.& Morgan, D.v. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3): 608.